

Мина Ж. В.

Національний університет «Львівська політехніка»

Малетич Д. В.

Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОЄКТУВАННЯ ТА РОЗРОБЛЕННЯ ВЕБСАЙТІВ ДЛЯ РЕЛІГІЙНИХ ГРОМАД З МЕТОЮ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОКРАЩЕННЯ КОМУНІКАЦІЇ

У статті проаналізовано глобальну мережу Інтернет, яка відіграє важливу роль для розвитку суспільства, вдосконалення комунікації без територіальних кордонів. Підкреслено, що для рекламно-інформаційного представлення організації є недостатнім лише розроблення сайту, потрібно також створити сторінку в соціальних мережах, де знайти посилання на новини сайту. Наголошено на тому, що сьогодні релігійні громади все більше використовують можливості медіаресурсів, зокрема вебсайти, що дає можливість масового поширення просвітницької, проповідницької діяльності, покращення комунікації в чаті та онлайн інформування про сучасну діяльність релігійної громади тощо. Сьогодні важко уявити парафію без створення інформаційного ресурсу. Релігійні громади, висвітлюючи свою діяльність, зокрема волонтерську, стають відкритими та прозорими для суспільства. Зазначено, що у сучасному світі церква та Інтернет відіграють важливу роль для широкого розвитку релігійної комунікації. Більшість населення планети прогресивно застосовують сучасні технічні засоби та форму цифрової комунікації. Церква стає частиною цифрового життя. Проаналізовано Закон України «Про свободу совісті та релігійної організації», в якому чітко вказано, що релігійна організація відокремлена від держави, тобто державні органи не втручаються та не фінансують діяльність релігійної організації, церква не виконує державні функції, але повинна дотримуватися вимог чинного законодавства України. Підкреслено, що згідно законодавства релігійна організація має повне право брати участь у громадському житті, створювати релігійну освіту та проводити навчання для дітей і дорослих, друкувати церковні книги, проводити обряди та церемонії, засновувати монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства, управління тощо, однак, церква не бере участі та не фінансує діяльність політичних партій, не висуває кандидатів на вибори (президентські, парламентські та місцеві), не втручаються в справи інших церков, дотримується Законів України тощо. Наголошується на тому, що церква має йти в ногу з часом, висвітлювати свою діяльність в мережі Інтернет та бути відкритою для суспільства.

Ключові слова: інформація, вебсайт, рекламне забезпечення, інновації, знання, церква, проектування.

Постановка проблеми. У сучасному світі церква та Інтернет відіграють важливу роль для широкого розвитку релігійної комунікації. Церква розглядає сучасні інформаційні технології як «дар Божий», що служить підтримкою поширювати «Боже слово до сердець людей» [10, с. 179].

Особливість релігійної комунікації полягає в тому, що це не тільки стосунки людини з Богом, а й зв'язок між релігійною організацією та людиною, яка є віруючою або атеїстом і яка в процесі цієї взаємодії засвоює та оцінює релігійну інформацію [7, с. 18].

Так, Другий Ватиканський Собор у своєму декреті про засоби суспільної комунікації декла-

рує [4], що інформаційні технології незабаром будуть широко застосовуватися по всьому світі та дає дозвіл католицьким церквам, щоб могли використовувати всі ті мас-медіа для проповідування Євангелія та виховання людей у дусі християнства.

На сьогоднішній день більшість населення планети, від неповнолітніх дітей до людей похилого віку, прогресивно застосовують сучасні технічні засоби та форму цифрової комунікації. Церква стає частиною цифрового життя.

Максимільяно Падули та Філіпо Черетті стверджують, що медіа – це, насамперед, людина, тому що вона є головним посередником у комунікації і саме від неї іде посилання іншій особі, одержувач

приймає і аналізує інформацію, а пізніше передає іншим, використовувати технічні засоби [3].

Розробка вебсайту служить підтримкою ефективного розвитку релігійної організації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує достатньо теоретичних досліджень та узагальнень як в українських так і в зарубіжних вчених у питаннях розробки вебсайту, зокрема це праці таких вчених як А. Сидоренко, М. Гура, Р. Романенко, О. Васильєв, А. Кінг, Л. Тарасенко, А. Роча, А. Лісовська, Н. Брюгер та інших.

Найважливішою складовою вебсайту є оформлення вебсторінок (розмір, шрифти, колір тощо), щоб він мав естетичний вигляд і приваблював користувачів. Так, А. Сидоренко стверджує, що основною будовою вебдизайну є картинки, фотографії та ілюстрації, тому що саме вони передають більше емоцій та привертають увагу користувачів [9, с. 64].

С.О. Гніденко вважає [2, с. 383], що вибір кольору залежить від цільової аудиторії, від сфери діяльності юридичних осіб та багатьох інших поглядів. Тому робота над колірним оформленням вебсторінок вимагає багато часу. Також він стверджує, що знання у сфері теорії кольору та психології дасть можливість зрозуміти, які кольори поєднуються краще, а які будуть виглядати на сторінці «зайвими».

О.С. Васильєв зазначає, що шрифт має інформаційну функцію і може окреслюватися частиною концентрації уваги користувача. Шрифт повинен складатися як одне ціле, а саме за розміром, за гарнітурою та за кольором. Також він зазначає, що саме від шрифту залежить комфортність читання сайту та знесиленість користувача [1].

А.О. Михасенко говорить [6, с. 92], що фірмовий стиль для вебсайту відіграє важливу роль і вимагає ретельного опрацювання образ бренду, щоб привернути увагу споживачів і протиставити свій товар конкурентам.

Постановка завдання полягає у дослідженні питання проєктування та розроблення вебсайтів для релігійних громад з метою просвітницької діяльності та покращення комунікації.

Виклад основного матеріалу. Поряд з іншими нормативно-правовими актами релігійні громади керуються у своїй діяльності Законом України «Про свободу совісті та релігійної організації». У Статті 5 зазначеного закону [8] чітко прописано про те, що релігійна організація від'єднана від держави. Тобто державні органи не втручаються та не фінансують діяльність релігійної організації, церква не виконує державні функції, але пови-

нна дотримуватися вимог чинного законодавства України. У статті 13 вказується про те, що дана організація є юридичною особою. Також релігійна організація має повне право брати участь у громадському житті, проводити навчання для дітей і дорослих, друкувати церковні книги, проводити обряди та церемонії, засновувати монастирі, релігійні братства, місіонерські товариства, управління тощо. В цьому Законі є певні обмеження, які стосуються того, що церква не бере участі та не фінансує діяльність політичних партій, не висуває кандидатів на вибори (президентські, парламентські та місцеві), не втручаються в справи інших церков, дотримується Законів України тощо. У статтях 7 і 8 зазначеного Закону подаються характерні ознаки релігійних організації та громади. Релігійна громада – це місцеві віруючі люди, які добровільно об'єдналися до складу тієї релігійної організації, яка має своє власне віросповідання (греко-католицька, римо-католицька, протестантська, юдаїзм, іслам тощо).

Розробка вебсайту служить підтримкою ефективного розвитку для релігійної організації. Вебсайт – це кількість вебсторінок, яка побудована за допомогою мов програмувань (HTML, CSS, PHP тощо) або No-code платформи, що містить великий обсяг інформації, залежно від тематики і має доступ до мережі Інтернет [11].

Для того, щоб почати розробляти вебсайт і мати доступ до мережі Інтернет пропонується два варіанти:

а) потрібно мати хостинг – це місце на вебсервері, де розташовані файли сайту, та домен – це адреса сайту. Після того потрібно завантажити будь-яку CMS (це система створення сайту) та вставити у хостинг.

б) No-code платформа. Це дає можливість використовувати готові набори інструментів для розроблення певного продукту без застосування коду [30].

Існують такі види вебсайтів [12]:

– Візитна картка – це сайт, який складається з однієї або кількох сторінок та містить короткі відомості про юридичну або фізичну особу, перелік товарів та послуг, контактну інформацію та розділ «Запитання-відповіді»;

– Цільова сторінка – це окрема вебсторінка, на яку людина переходить після натискання з електронної пошти, оголошення чи іншого цифрового місця і спонукає користувача зробити цільову дію;

– Персональний – це сайт фізичної особи, що містить біографію, контактні дані та пропонує свої послуги;

– Корпоративний – це сайт юридичної особи, що містить відомості про себе, перелік товарів та послуги, здобутки тощо;

– Інтернет-магазин – це вебсайт в мережі Інтернет, що містить інформацію про товари і має функції замовлення та кілька способів оплати;

– Інтернет-каталог – це структурований набір посилань на вебсайти з коротким описом.

Важливими складовими вебсайту є оформлення вебсторінок (розмір, шрифти, колір тощо), щоб він мав естетичний вигляд і приваблював користувачів та публікація дописів, які мають бути цікавими, корисними та привабливими для цільової аудиторії [9].

Для переходу на різні вебсторінки або на інші вебсайти використовується гіперпосилання, які переважно розміщуються у зображеннях або в тексті.

Для того, щоб вебсайт могли побачити інші користувачі, потрібно його популяризувати. Існує багато методів [5], серед яких найпопулярнішими є:

– SMM – це реклама в соціальних мережах: Facebook, Instagram, LinkedIn тощо, яка дає змогу збільшувати цільову аудиторію, поглибити комунікацію, залучувати трафіки на сайт тощо;

– SEO – це пошукова оптимізація, який призначений для підвищення значущості сайту для пошукових систем;

– Контексна реклама – це текстові оголошення або банери, який відображається поруч із результатами пошуку за певними запитами чи на сторінках тематичних сайтів.

Одним з найефективніших, як показує практика є створення сторінки у Facebook, оскільки згідно досліджень, він є лідером з використання і його переважно вибирають користувачі віком

старше 30 років. Покликання на створену авторами сторінку для УГКЦ парафії святого Димитрія у с. Миртюки (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100076652172381>). Для того, щоб користувач зміг подивитися новини сайту, потрібно завантажити спеціальний плагін та встановити кнопку, щоб була на кожному опублікованому дописі. При натисканні миттєво відображається гіперпосилання в соціальних мережах і через деякий час отримуємо результати: скільки переглянуто та написано в коментарях, скільки поставлено позначок «Подобається» тощо.

Основний процес «Інформаційне забезпечення діяльності церкви» та три зовнішні сутності: церква, парафіянин та адміністратор вебсайту можна зобразити на діаграмі (рис. 1).

Вебсайт надає інформацію та новини церкви парафіянину. В результаті парафіянин дає відгуки та оцінки вебсайту церкви. Церква надає інформацію про свою діяльність на вебсайті. В результаті вебсайт дає звіт з відгуками церкви.

Адміністратора вебсайту виступає як технологічна сутність, який дає якість налаштування на сайті. В результаті вебсайт дає звіт про помилки адміністратору.

За допомогою Google Forms для вебсайту можна створити форму, яка має назву «Намірення», оскільки не кожен парафіянин має змогу з поважних причин подати до храму написані інтенції за здоров'я чи за померлих (рис. 2). З легкістю можна зайти на сайт у розділ «Намірення» та заповнити форму. Інформація передається в базу даних, де її приймає адміністратор вебсайту Храму (рис. 2).

Парафіянин-користувач повинен мати можливість переглянути на вебсайті храму такі вебсто-

Рис. 1. Контекстна діаграма в нотації Йордана

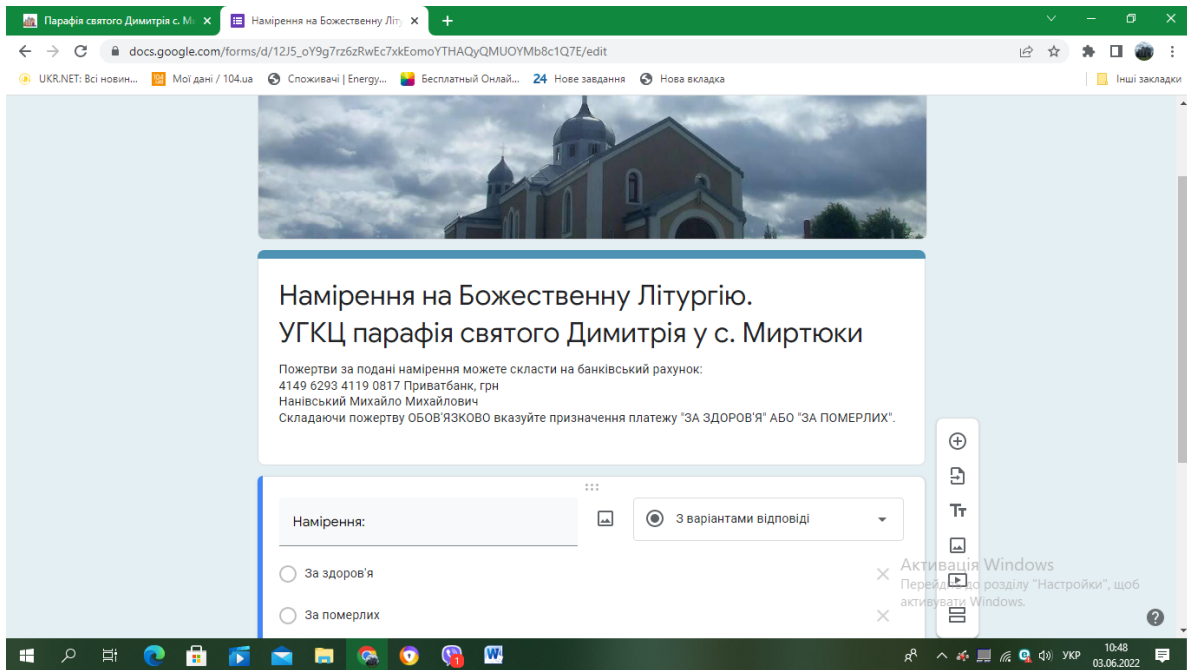

Рис. 2. Створення форми «Намірення» за допомогою Google Forms для УГКЦ парафії святого Димитрія у с. Миртюки

рінки: «Головна», «Про нас» (підрозділи «Історія» та «Працівники парафії»), «Парафіянам» (підсторінки «Розклад Богослужінь», «Прибирання храму», «Прибирання на території храму», «Намірення»), «Послуги» (підсторінки «Свята Літургія», «Хрестини», «Оповіді перед вінчанням», «Похорон і парастас», «Інше»), «Контакти» та «Галерея» (підсторінки «Фото» та «Відео»).

Парафіянин-користувач повинен мати можливість переглянути на вебсайті храму такі вебсторінки: «Головна», «Про нас» (підрозділи «Історія» та «Працівники парафії»), «Парафіянам» (підсторінки «Розклад Богослужінь», «Прибирання храму», «Прибирання на території храму», «Намірення»), «Послуги» (підсторінки «Свята Літургія», «Хрестини», «Оповіді перед вінчанням», «Похорон і парастас», «Інше»), «Контакти» та «Галерея» (підсторінки «Фото» та «Відео»).

На правій бічній панелі пропонується дати зображення «Розклад Богослужінь», церковний календар та платіжну систему WayForPay «По жертва на храм». Аналогічно пропонується створити розділ «Послуги»: Свята Літургія, Хрещення, Вінчання, Парастас і Похорон, освячення та благословення тощо. Кожна віруюча людина, яка проживає за межами парафії або рідко відвідує релігійну організацію та хоче замовити послугу, наприклад, Божественну Літургію за померлих або похорон, не маючи номера телефону священника, могла б на вебсайті заповнити розроблену форму реєстрації та отримати відповідь впродовж

одного дня. Створення платіжної системи під назвою «По жертва на Храм» і розміщення її на вебсайті дасть змогу у зручний спосіб перерахувати кошти.

Як зазначалось вище, представлення релігійної організації є недостатнім лише на вебсайті, а потрібно ще займатись активною популяризацією у соціальних мережах, оскільки, переважна більшість користувачів проводять багато часу саме там. Це дасть можливість швидше побачити допис і ознайомитися з його змістом, де є в тому числі посилання на новини сайту. Має бути чіткий взаємозв'язок між парафіянами, їх духовними та культурно-просвітницькими прагненнями, можливістю знайти відповіді на свої питання і безпосередньо прийшовши у храм і у віртуальному просторі. Має бути мотивація перш за все духовна, а також соціальна, та інтелектуальна. Важливим у зв'язку з цим є сегментація користувачів та залучення цільової аудиторії різного віку. Акцент робиться на молодь та дітей. Також є важливою робота із старшою цільовою аудиторією, ознайомлення їх із нововведеннями, новими можливостями. Завжди можна отримати консультацію і до цього залучається молодь. В результаті формуються важливі навички, нові можливості, уміння спілкуватися (соціалізація), духовно зростати, що дуже важливо для громади, враховуючи її особливості, охарактеризовані вище. Йдеться про співчуття, повагу, самоповагу та толерантність. Таким чином, церква демон-

струє свою здатність до креативності, інновацій, експериментів тощо.

Висновки і пропозиції. Сучасна церква йде в ногу з часом. Більшість церков на сьогодні мають свої вебсайти або перебувають в процесі розроблення. Потрібно враховувати всі ризики, особливо не допускати розміщення на вебсайті інформації невідповідного змісту, надання неправдивої інформації, тому що це викликає недовіру та тягне за собою адміністративну або кримінальну відповідальність. Потрібно подавати лише правдиву, виважену інформацію та робити все можливе, щоб вебсайт ставав щораз привабливішим для цільової аудиторії. Формальна модель завдання зображує та представляє голо-

вні задачі та характеристику інформаційного забезпечення діяльності церкви. Правильно та чітко побудовані моделі завдань та діаграми реалізують етапи роботи над цілями. Окрім того, більшість користувачів, в тому числі релігійна громада, отримують змогу ознайомитися з новоствореним вебсайтом в соціальній мережі, дізнатися більше інформації про діяльність релігійної організації. Як результат вебсайт стає не тільки візитною карткою, а й інформаційним ресурсом. Важливим є те, що релігійна комунікація відбувається не тільки в церкві, а й інформаційному просторі. В перспективі дослідження популяризації релігійних громад в соціальних мережах Facebook та Instagram.

Список літератури:

1. Васильєв О. С., Колосніченко О. В., Васильєва І. В. Шрифт як елементдизайну веб-сайта комерційного підприємства. International scientific andpractical conference. 2020. С. 122–124. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-004-9-101> (дата звернення: 25.02.2022).
2. Гніденко С. О. Вибір колірних рішень для ергономічного дизайну вебсайтів. Сучасні проблеми науки: тези доповідей XXI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Київ, 2021. С. 382–385.
3. Інструкція для душпастирювання: цифрові комунікації. Синод Єпископів УГКЦ. URL: <https://synod.ugcc.ua/data/instruktsiya-dlya-dushpastyruvannyatsyfrovi-komunikatsiy-lvivskoy-arhyeparhiy-ugkts-636/> (дата звернення: 18.02.2022).
4. Inter Mirifica. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Inter_Mirifica(дата звернення: 17.02.2022)
5. Короткий лікнеп на тему просування сайтів. Factor. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/golden/g-01/article-36108.html> (дата звернення: 28.02.2022).
6. Михасенко А. О. Фірмовий стиль як сучасний тренд веб-дизайну. Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі: зб. тез доп. учасників II наук.-практ. конф. молодих учених. Харків, 2020, С. 91–93
7. Петрушкевич М. С. Релігійні комунікації як об'єкт впливу масової культури: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філ. наук 09.00.11. Острог, 2019. 40 с.
8. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.91р. № 988-ХІІ: станом на 15 бер. 2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text> (дата звернення: 17.03.2022)
9. Сидоренко А., Головчанська Є., Мусієнко В. Особливості дизайну вебсайтів в мінімалістичному стилі. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Переяслав. 2021. С. 63–66.
10. Церква та Інтернет. Електронний архів Українського католицького університету ErUCU. С. 179–191. URL: https://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/333/Pccs_Church%20Internet.pdf?sequence=1 (дата звернення: 17.02.2022).
11. Що таке веб-сайт? Hostig. URL: <https://hostiq.ua/ukr/info/what-is-website/> (дата звернення: 19.02.2022).
12. Які бувають види сайтів? Apricode. URL: <http://www.webtec.com.ua/uk/articles/index/view/2011-05-05/web-site> (дата звернення: 20.02.2022).

Myna Zh. V., Maletych D. V. DESIGN AND DEVELOPMENT OF WEBSITES FOR RELIGIOUS COMMUNITIES FOR THE PURPOSE OF EDUCATIONAL ACTIVITIES AND IMPROVING COMMUNICATION

The article analyzes the global Internet network, which plays an important role in the development of society, improving communication without territorial boundaries. It is emphasized that for the advertising and information presentation of the organization, it is not enough to develop a website, it is also necessary to create a page in social networks where you can find links to the site's news. It is emphasized that today religious communities are increasingly using the possibilities of media resources, in particular websites, which provides the opportunity for mass dissemination of educational and preaching activities, improvement of communication in the chat room and online information about the current activities of the religious community, etc. Today, it is difficult to imagine a parish without creating an information resource. Religious communities, highlighting

their activities, in particular volunteer activities, become open and transparent to society. It is noted that in the modern world, the church and the Internet play an important role for the wide development of religious communication. The majority of the planet's population is progressively using modern technical means and forms of digital communication. The church becomes part of digital life. The Law of Ukraine «On Freedom of Conscience and Religious Organization» was analyzed, which clearly states that a religious organization is separate from the state, that is, state bodies do not interfere and do not finance the activities of a religious organization, the church does not perform state functions, but must comply with the requirements of the current legislation of Ukraine. It is emphasized that according to the legislation, a religious organization has the full right to participate in public life, create religious education and conduct training for children and adults, print church books, conduct rites and ceremonies, found monasteries, religious brotherhoods, missionary societies, administrations, etc., however, the church does not participate in or finance the activities of political parties, does not nominate candidates for elections (presidential, parliamentary and local), does not interfere in the affairs of other churches, observes the Laws of Ukraine, etc. It is emphasized that the church must keep up with the times. highlight their activities on the Internet and be open to the public.

Key words : information, website, advertising support, innovation, knowledge, church, design.